

Szeretettel köszöntöm a
VIII. Étrend-kiegészítők, gyógyhatású
készítmények, gyógynövények,
különleges táplálkozási célú
élelmiszerek, vitaminok és gyógyteák
„az egészséges táplálkozás és életmód
tükrében”

Konferencia minden résztvevőjét

A young child in a blue shirt is leaning over a large slice of watermelon on a green surface. The child's face is close to the watermelon, and they appear to be about to take a bite. The background is blurred, suggesting an outdoor setting.

A biotermék helye, szerepe az egészséges táplálkozásban

Dr. Roszík Péter c. docens

Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

2011. 03.25. SMEDERG Konferencia

Sárvár

Divatos fogalmak

- Alternatív?
- Reform?
- Natúr?
- Integrált?
- LISA?
- Bio! (834/2007/EK,
889/2008/EK,
1235/2008/EK)

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. működésének jogi alapjai

- MgSzH elismerés: HU-ÖKO-01 kódszámon
- Nemzeti Akkreditáló Testület akkreditációja: MSZ EN 45011:1999 szerint, NAT-6-0012/2008
- EU elismerés: csatlakozás előtt 1995-től (BE) utolsó: No 2144/2003), ma: tagországi
- Svájci elismerés: csatlakozás előtt: FDE 910.181, ma: EU kölcsönös
- ~~IFOAM akkreditáció: 2004. február 21-től~~

Az ökológiai termék megnevezése

Ökológiai: (öko, eko, stb. > ES, CS, DA, DE, ET, HU, LT, LV, BL, PL, RO, SK, SL, SV)

Biológiai: (bio, > BG, ES, CS, DE, EL, FR, IT, LV, LU, NL, PT, SK)

Organikus: (> EN, GA, MT)

Luonnonmukainen: SF

Mahe: ET

A szabályozással lefedett terület

-
- Mezőgazdasági alapanyag (növényi és állati termék – kivételekkel), növénygyűjtés, gombatermesztés, méhészet
  - Élelmiszer
  - Élesztő
  - Vetőmag és szaporítóanyag
  - Takarmány

Az EU által szabályozatlan területek

EU rendeletek hatálya alatt:

Hal (2010. július 1-ig), vad, nyúl, stb. Biokontrollnak van előírása

Bor: Biokontrollnak van előírása

EU rendeletek hatályán kívül

Tömegétkeztetés: Biokontrollnak van előírása

Nem élelmiszer

Kozmetikum: Biokontroll előírása > (COSMOS standard)

Textil: GOT (Global Organic Textile)

Fa: FSC

Az ökológiai gazdálkodás négy alapelve (de minden, mindennel összefügg):

- **A környezet megóvásának alapelve** (alkalmazkodás, óvás, biológiai sokféleség megőrzése, stb.)
- **Méltányosság alapelve** (minden kapcsolatban, a jövő generációk felé is)
- **Gondosság alapelve** (felelősség, óvatosság, beleértve az új technológiák irányába megvalósulókat)
- **Az egészség alapelve** (talajé, növényé, állaté, emberé, Földé)

Einstein állítása: négy éve van hátra az emberiségnek, ha eltűnnek a méhek!

9 összezsúfolt tyúk egy USA-beli tojóketrecben

**EU VI-os Kutatási keretprogram:
„A jól tartott állatok termékei értékesebbek”**

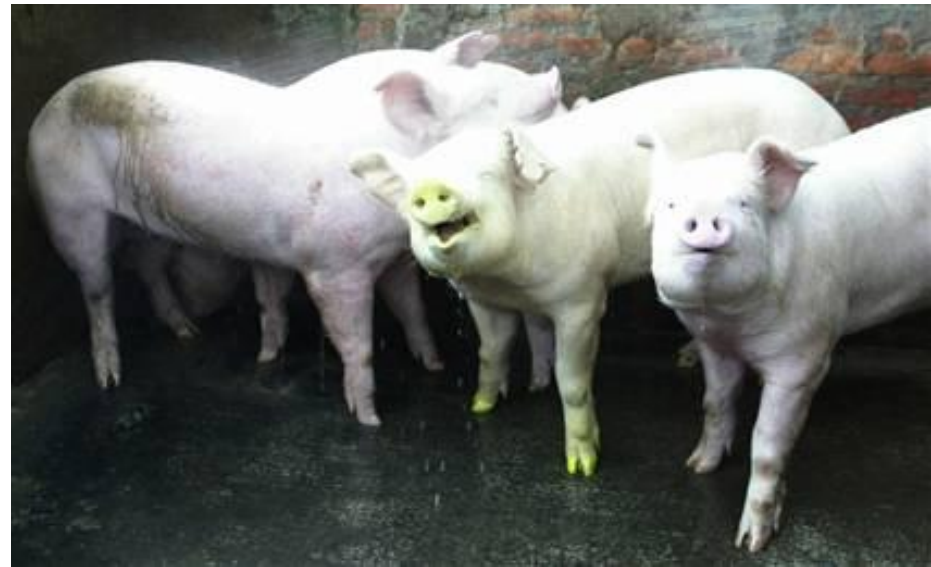

Fotó: Valahol Dél-Amerikában

A biotermék GMO mentes!

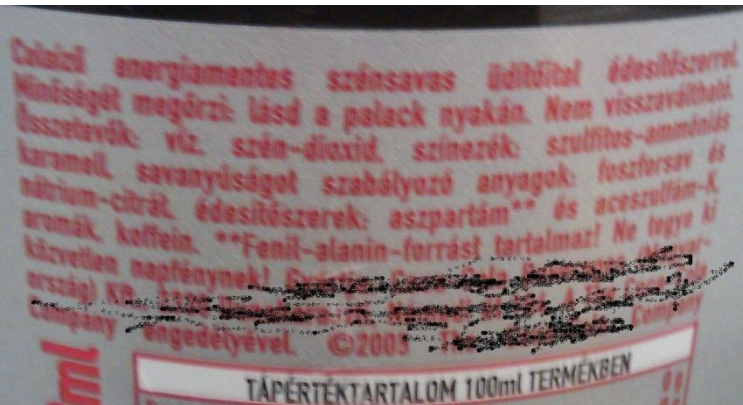

**"a felfedezéskor gondoltam, hogy valami
nem
lesz teljes vagy hamis lesz és ki kell
javítanom. Az áttekinthetetlen
összefüggésekbe való egyszerű
beavatkozással rendetlenséget és
betegséget okoztam. Nem az egyes anyagok
nyújtanak hosszú távú teljesítményt és
egészséget. Az élő humuszos föld
fontosabb, mert a növények egészséges
egyensúlya és ezzel összefüggésben az
állatoké és végső soron az embereké is így
biztosított."**

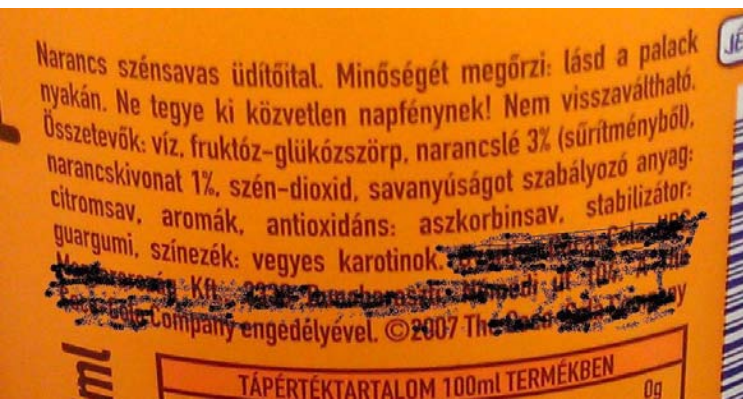
Justus von Liebeig

EU élelmiszerjog szerint:
élelmiszer: amit a gyomorba
szánnak, kivéve a .....
gyógyszereket!

Bioélelmiszer EU bio
rendeletek szerint: ami a
gyomorba való

195 Ft/l

202 Ft/l

60 Ft/l 3%-os

Cca. 11 %-os = 202 Ft/l

És nem klórozott Duna vízzel
hanem ásványvízzel!

1.

Szermaradékok az élelmiszerben EU jelentés (2007):

-A zöldség- gyümölcs minták 95,81 %-ában, 4,19 %-a határérték felett, gabonákban 98,67% (1,37%)

-1997-ben többféle hatóanyagot tartalmazott a minták 15,4 %-a

-2007-ben 26,2 %-a (Koktél hatás!!!!!!)

2.

- 1997-ben egy mintában 8 féle, 2006-ban 29 féle hatóanyagot találtak, 2010-ben egy almában 43 féléét
- 2009-ben Magyarországon **23** ezer tonna vegyszert szórtak a földekre

Margot Wallström asszony (74)

Etikus, hogy benne van a vegyszer a táplálékban, amikor ezt soha nem kértem?

A MIKROELEM TARTALOM VÁLTOZÁSA (cca. 40 év alatt)

	CSÖKKENÉS	MARADT
Búza	50%	50%
Árpa	62,3%	37,7%
Kukorica	81,4%	18,6%
Répafélék	25%	75%
Burgonya	14,3%	86,7%

Dr. MÁRAI GÉZA EREDMÉNYEI

A VITAMINTARTALOM

	CSÖKKENÉS	MARADT
borsó	53,3%	46,7%
tej	95%	5%
káposzta	95%	5%
sárgarépa	40%	60%

Dr. MÁRAI GÉZA EREDMÉNYEI

A NÖVÉNYEK VASTARTALMA (mg/kg)

Vas	1942	1966	1990	1995	2005
Búza	97	34	17	17	32
Árpa	162	79	50	16	28
Kukorica	78	43	35	18	15
Zab	310	99	70	40	65
Búzakorpa	485	221	170	120	160
Répafélék	266	130	31	7	8
Burgonya	110	42	6	4	5

Dr. MÁRAI GÉZA EREDMÉNYEI

A TÁPLÁLÉK TÁPÉRTÉKE

- Az intenzíven termesztett zöldségben nincs elég mikronutriens (1940-1991) UK kormány adatok
- burgonya: -47% réz, -45% vas
- Sárgarépa: -75% magnézium
- Brokkoli: -75% kalcium

Kanada (1955-1999)

- Burgonya: elvesztette az összes A vitamint, -57% C vitamin
- Narancs: -76% A vitamin

%-OS VITAMIN TARTALOM CSÖKKENÉS 1947-től

	C	E	A	B1	B2	Niacin	Folate	B6	B12
%	37	68	55	32	31	27	34	54	17

(USDA 1997)

ÉHEZÉS

B Kövér, de éheznek!

A

Bardócz Zsuzsa diája

II. VILÁGHÁBORÚ: A TÁPLÁLÉK AZ UK-BAN

- **Jegyrendszer bevezetése – tudományos alapokon**

- **A háborús táplálkozás színvonalát csak a legszigorúbb bioételekkel lehet ma reprodukálni, és teljesen csak a bio bébiételekkel!**

AZ ÚJ ÉTEDEL

Magas
CHO

PIRAMIS

Kcal/g

9

Zsírok, olajok:
25g

3

Hús, tejtermék: 150g

Hüvelyesek, magok, gabonafélék,
soy: 300g

0.5

Sokféle gyümölcs, zöldség (de krumpli
nem!): 800g

Vitaminok,
ásványi anyagok

Sheffield 1887

Sheffield 2007

Bardócz Zsuzsa diája

- Dioxin húspan, tápban***
- Szivacsos agysorvadás***
- Chloramfenicol***
- Hormon húspan***
- Metilalkohol***
- GMO***
- stb.***

A biotermék soha nem volt érintett!

Van különbség biotermékek javára

- mikotoxin (1.)
- adalék- és segédanyag (4.) (46 E-szám, 35 segédanyag)
- növényvédőszer (5.)
- termékek mozgatása (7.)
- gyógyszermaradványok (9.)
- összetétel (11.)
- nem hatékony ellenőrzés (12.)
- GMO (16.) stb.
- Sugárzás (20.)
- takarmányadalékok (22.)
- BSE (25.)
- Előírásban van különbség:*
- Műtrágyák
- Állattenyésztés fertőtlenítő szereit
- Stressz, stb.

E VITAMIN TARTALOM

Fajta	Hagyományos	Bio
Őszibarack	5,7	6,5
Káposzta	0,32	0,34
Kukorica	0,2	0,5
Sárgarépa	7,5	8,3
Kötre	5,8	7,1
Tej	15	22

C VITAMIN TARTALOM

Fajta	Hagyományos	Bio
Kiwi	290	330
Eper	700	720
Paradicsom	533	619
Burgonya	81	105
Sárgarépa	73	81
Saláta	109	119

WORTHINGTON, 2001

- 12 ásványi anyag és vitamin mennyiségét hasonlította össze
- Azt találta, hogy a mérgező anyagok közül a nitrát szint 15⁰%-kal alacsonyabb volt a biotermékekben, míg a

C vitamin mennyisége + 27⁰%

Fe + 21⁰%

Magnézium + 29⁰%

P + 14⁰%

- Ugyan a fehérje mennyisége kevesebb volt, de azok jobb minőségűek voltak (aminosav összetétel)

A FRANCIA AFSSA TANULMÁNY

J. Agronomy for Sustainable Development (2009)

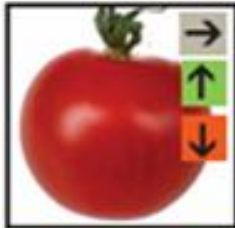
- A biotermékek **94–100%**-a egyáltalán nem tartalmazott *növényvédőszereket*
- A bio-zöldségek kb. **50%**-kal kevesebb *nitrátot* tartalmaztak
- A biogabonák a konvencionálishoz hasonló mennyiségben tartalmaznak *mikotoxinokat*

Bio- és konvencionális termények fitovegyület-tartalmát összehasonlító vizsgálatok

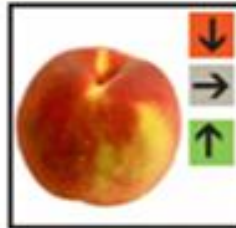
POLIFENOL

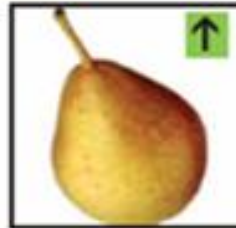
Weibel, 2000

Lucarini et al., 1999
Borel, 2003
Sambo et al., 2001

Sambo et al., 2001
Finotti et al., 2000
Carbonaro et al., 2002

Carbonaro et al., 2002

Asami et al., 2003

Ren et al., 2001

Ren et al., 2001

Young et al., 2005

Häkkinen et al., 2000

Häkkinen et al., 2000

Levite et al., 2000

C-VITAMIN

Clark, 2002

GLÜKOZINOLÁT

Adam, 2002

LIKOPIN

Leclerc et al., 1991
Warman, 1997

Pither et al., 1990
Lumpkin et al., 2005

- Biotermékek kisebb értékkel rendelkeznek, mint a konvencionális termékek
- Nincs eltérés
- Biotermékek nagyobb értékkel rendelkeznek, mint a konvencionális termékek

Bio és konvencionális termékek értékes beltartalmi összetevőinek összehasonlítása

Összehasonlított paraméterek	Woese et al. 1995	Worthing-ton 1998	Heaton 2001	Boum & Prescott 2002	Velimirov & Müller 2003	Tauscher et al. 2003	Affsa 2003	Hirt et al.; Sundrum 2007
Ásványi anyagok	→	↘	↘		↑	↑	↑	
Vitaminok	→	↘	↘		↑	↘	↘	
Fitovegyületek			↘		↑	↑	↘	
Fehérje-tartalom	↖	↖	↖	↖	↖	↖	↖	
Fehérje-minőség		↘			↘		↘	
Telítetlen zsírsavak								↑

Biotermékekben nagyobb mennyiségben van jelen, mint a konvencionálisban

Biotermékek tendenciaszerűen nagyobb, mint a konvencionálisban

Nincs eltérés

Biotermékek kissé kedvezőtlenebb értékekkel rendelkeznek, mint a konvencionális termékek

A FRANCIA AFSSA TANULMÁNY

J. Agronomy for Sustainable Development, 2009

- A bionövények több **szárazanyagot** tartalmaznak (nagyobb a tápanyag denzitásuk)
- Több bennük az **ásványi anyag**
- Több **antioxidánst** (**fenolt és szalicilsavat**) tartalmaznak, amelyek védenek a ráktól, szív- és keringési rendellenességtől
- Az állati termékekben több a **többszörösen telítetlen zsírsav**, amely véd a szívbetegségtől

AZ EU KUTATÁSI KERETPROGRAM EREDMÉNYEI

- A bio élelmiszerek jobb *beltartalmi értékűek*
- A bio tej *omega-3 zsírsav* tartalma **60 %-kal** nagyobb a konvencionális tejénél
- **Több** a bio-ban a *vitamin* és az *antioxidáns*
- Az állattartás körülményei nem csak állatvédelmi szempontból fontosak, de a termék minőségét is befolyásolják.

AZ EU PROJEKT EREDMÉNYEI

- „**Több** a táplálkozás szempontjából kívánatos anyag (pl. az **antioxidánsok, vitaminok, glikozinolátok**) mennyisége a biotermékekben
- **A nemkívánatos anyagok** (pl. a **mikotoxinok, glikoalkaloidok, a kadmium és a nikkel**) mennyisége azonos, vagy **alacsonyabb** volt a biotermékekben.
- Az **esszenciális zsírsavak** (a **CLA** és az **omega 3 zsírsavak**) mennyisége **10 - 60%-kal** magasabb volt a biotejben és a bio- tejtermékekben
- **A C vitamin** tartalom növekedése a **90%-ot** is elérte a leveles zöldségekben és a gyümölcsökben”

A BIO-ÁLLATOK

- BIZONYÍTOTT, hogy az ökológazdálkodásból származó szárnyasok és egyéb állatok
- **teje, tojása** valamivel több *fehérjét*
- Szignifikánsan több *vitamint és ásványi anyagot* tartalmaz
- Több benne az *omega 3 zsírsav*, és a *konjugált linolsav (CLA)*, amelyek a szív és az érrendszer egészségét támogatják

A BIOTERMESZTÉSBŐL

Származó növények sokkal táplálódóbbak. Egy átlagos adag bioétel körülbelül 25%-kal több vitamint, ásványi anyagot és egészségvédő anyagok tartalmaz, mint a nagyüzemi, vegyszeres módszerekkel előállított társa, és szermaradványoktól is mentes

ÖSSZEFOGLALVA

- 1. A biotápanyag nem tartalmaz káros vegyszereket
- 2. A bio garantáltan GMO mentes
- 3. Több vitamint, ásványi anyagot és egészségvédő komponenst tartalmaz, ezért

**A BIO ALAPANYAGOK ÉS AZ EZEKBŐL
KÉSZÜLT TÁPLÁLÉKOK
FELBECSÜLHETETLENEK AZ EGÉSZSÉG
MEGÓVÁSA SZEMPONTJÁBÓL!**

Itt nyugszik
Magyar
(bio) Kamilla
– 2000 – 2011.

**Remélem
egyértelműbb voltam,
mint ez a közlekedési
lámpa!**

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. elérhetősége

- **Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.**
1027 Budapest, Margit krt. 1. III/16-17.
Postacím: 1535 Budapest, Pf. 800
Telefon: (1) 336-1122, -23, -66, -67,
(30) 393-9090, (70) 243-7404, (20) 573-8036
Fax: (1) 315-1123
E-mail: info@biokontroll.hu
- **Internet:** www.biokontroll.hu